

צרכנות מול יצרנות, גיל תיכון

מסר מרכזי: נחקור עם החניכים את ההשלכות הקשות מאד של צרכנות (בעיות סביבה, השפעות פסיכולוגיות, השפעות חברתיות, בריאותיות ונפשיות. נחשוב יחד איתם על הערך של ליצור בעצמנו לעומת ההשלכות הקשות של צרכנות. נחשוב איך אפשר להגביר את הערך של יצירה עצמאית בקהילה שלנו ולהיות קצת יותר מודעים להשפעות של תרבות הצריכה.

נספח א'- הגדרה תרבות הצריכה

תרבות הצריכה מנסה להשפיע בראש ובראשונה על הדימוי שלנו לגבי מוצרים ושירותים שונים.

כיצד הצרכנים יחשבו על מכונית, המבורגר, או טיסות לחו"ל. המטרה העיקרית היא לגרום לתאווה למוצר ולעודד רגשות חיוביים כלפיו.

ברוב המוצרים הגורמים לנזק סביבתי, פגיעה בעובדים או בבעלי חיים, יש ניסיון להסתיר את הדבר על ידי הדגשת החוויה של המוצר הסופי, הומור, פניה למין וכו' או על ידי ייפוי המציאות של תנאי הייצור לדוגמה הצגת פרות הרואות באחו ירוק, צילומי טבע מרהיבים וכו' בהקשר של מוצרי חלב.

נספח ב' - השלכות של צרכנות

השפעה פסיכולוגית שלילית – אם רוצים שנקנה יותר, צריך שנרגיש רע עם עצמנו. כשאנחנו עסוקים בלהרוויח כסף אנחנו נמצאים ביותר לחץ

פרסומות רבות מיועדות לעבוד על ידי יצירת תחושה של חוסר שביעות רצון, ממצבנו הגופני, הנפשי והחברתי שהמוצר הנבחר אמור לספק. כך לדוגמה פרסומת לסוכריות מנטה תעודד אותנו לחשוב שיש לנו בעיה של ריח פה, פרסומת לדאורדורנט שיש לנו בעיה של ריח גוף וכו'.

יש טענות מפי מספר פסיכולוגים, סוציולוגים ואנשי תקשורת שתרבות הצריכה פועלת כ"אנטי תראפיה" ומעודדת אנשים להרגיש כל הזמן בלתי מרוצים ובספק לגבי עצמם. מבחינה עובדתית, ארגון הבריאות העולמי מודאג מפני התפשטות של דיכאון בחברה המערבית.

הרופא ריצ'ארד סוונסון, טוען בסרט מחלת השפע שבמדינות שבהן התוצר הכלכלי הוא הכי גבוה, יש גם את אחוז סטרס (לחץ וחרדה) בעולם. לטענתו חלק מהכאבים שיש לאנשים נגרם מ"עומס יתר של חפצים". תסמינים פיזיים כוללים כאבי ראש, כאבי גב, פרפורי לב. זה יכול לבוא לידי ביטוי בבעיות נפשיות כמו דיכאון, מתח נפשי, בעיות שינה. לפי הטענה – "אנחנו דואגים לדברים במקום לאנשים" וזה מייצר את המתח והבעיות הכרוכות בו.

פרופסור ברנרד מק'גריין, סוציולוג, טוען בסרט "הפרסומת והאגו" כי פרסומות מתפקדות כ"אנטי תראפיה", במובן שהמטרה של כל תראפיה אמיתית היא לספק תחושה של השלמה עם מצבו של האדם.

השפעה הרסנית על הסביבה – "הסיבה העיקרית להתדרדרות המתמשכת של הסביבה העולמית היא הדפוסים שאינם ברי-קיימא של ייצור וצריכה, במיוחד במדינות העשירות"

צפו בשני הסרטונים הבאים :

הסרטון הראשון הוא פרסומת של ארגון כריתת היערות האמריקאי, המנסה לעודד כריתת יערות באמריקה שבהם שותלים "חוות עצים" – חוות של עצים אשר יהיו מיועדים לכריתה ולא יגיעו לצמיחה מירבית. העידוד נטען כמספק תעסוקה לעובדים רבים ופתרון חיובי לבעיית כריתת היערות.

 Forests Forever Ad (1988)

הסרטון השני הוא סרטון תגובה של ארגון אד-בסטרס שיש לו "אנטי פרסומות" רבות בנושאי צריכה וסביבה.

 Adbusters UnCommercial – Talking Forest

חלק ניכר מהאיומים הסביבתיים הענקיים – שינויי אקלים, דלדול שכבת האוזון, והכחדת מינים – הם בעיקר תוצאה של דפוסי הצריכה שהיו בעבר במדינות העשירות בלבד, וכיום בעקבות הגלובליזציה מתפשטות גם לשאר המדינות.

השפעה בריאותית בקנה מידה עולמי

יש מגוון מוצרים שגורמים לנזק בריאותי, אבל פרסום שלהם ו/או הכנסה שלהם לאמצעי תקשורת (פרסום סמוי) מוביל להגברת השימוש בהם או מעודד אווירה ציבורית שרואה בהם דבר נורמטיבי. הדבר כולל פרסום של סיגריות ומוצרי טבק, פרסום של אלכוהול, פרסום מוצרי מזון מעובדים, מזון מהיר, חטיפים ומשקאות, פרסום למכוניות, לנשק וכן פרסומות תדמית של חברות מזהמות או כאלה הפוגעות בסביבה כמו חברות נפט, תאגידי כרייה ועוד.

אלכוהול גם הוא גורם לבעיות בריאות רבות הכוללות פגיעה בכבד, התמכרות לאלכוהול, מקרים של אלימות ונהיגה בשכרות. בניסיון למנוע זאת מדינות רבות החלו להגביל מכירה, שיווק ופרסום של אלכוהול. לדוגמה, בישראל נאסר למכור אלכוהול לקטינים, הוגבלה מאוד כמות האלכוהול שמותר לשתות לפני שנוהגים ונאסר על פרסום אלכוהול בטלוויזיה.

הספר אומת המזון המהיר והסרט לאכול בגדול מתעדים את השפעות תרבות הצריכה ופרסום על הרגלי האכילה שלנו, ואת ההשפעות של היבטים אלה על התזונה והבריאות שלנו. הדבר כולל השפעות של השמנת יתר, דיאטה והפרעות אכילה, דפוסי צריכה של מזון מהיר ומעובד, ועוד.

נספח ג' – איך בונים שולחן, דוגמאות סריגה

איך לסרוג כובע בשתי מסרגות למתחילים

<http://www.crochet-school.co.il/216772/%D7%A1%D7%93%D7%A8%D7%94-1-%D7%9B%D7%95%D7%91%D7%A2-%D7%91%D7%A9%D7%95%D7%A8%D7%95%D7%AA>

בניית שולחן לגן

[מדריך לעבודה עם בלי נגרות](#)

רעיונות במשטחיאדה לבניית שולחנות שונים-קובץ נמצא בתיקיית גיל תיכון בתיקיית צמיחה

מתכון להכנת משקה מותסס-

***ניתן גם פשוט להכין מיצים או מים בטעמים (להוסיף ורדים\צמחי תבלין למים)**

1. בבקבוק פלסטיק של 1 ליטר שמים: חופן של פירות אהובים (ופרחים / עלים / שורשים וכו') * + 2 כפות סוכר.
2. ממלאים את הבקבוק במים - כמעט עד הסוף.
3. מכסים ומניחים על אדן החלון. במקום מואר אך לא שמש.
4. תהליך התסיסה החל. המשקה יהיה תוסס וטעים כעבור יומיים- שלושה, אבל אפשר ואפילו מומלץ לפתוח לפני - כדי להבין את התהליך (ומתי לעצור אותו) וכדי להכניס אוויר, שחשוב לתהליך התסיסה.
5. אחרי שמוכן - מצננים ושותים.

*פה במתכון השתמשתי בעלי נענע ותות שאמי, אבל שילובים אחרים מתקבלים בברכה! פירות, פרחים, עלים, שורשים - נסו עם מה שאתן אוהבות (נקטרינה, ורדים, זוטה, ג'ינג'ר ועוד!).

**כדאי שלפחות חלק מהצמחים יהיו מלוקטים / אורגניים. התסיסה קורית בזכות החיידקים והפטירות שנמצאים על פני חלקי הצמח.

